

**Η συμβολή του νέου αναπτυξιακού νόμου (Ν. 3299/2004 – ΦΕΚ 261^Α) στην
στήριξη της επιχειρηματικότητας και την προώθηση καινοτομικών
επιχειρηματικών σχεδίων.**

Σε ανταπόκριση της τεκμηριωμένης και επιτακτικής ανάγκης για την στήριξη των εγχώριων παραγωγικών δραστηριοτήτων, την ουσιαστική υποστήριξη εύελικτων και καινοτόμων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και την εν γένει ενίσχυση της Ελληνικής επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας, ο Ν. 3299/2004 (νέος Αναπτυξιακός Νόμος), ο οποίος στις 23/12/2005 κλείνει ένα πλήρη χρόνο εφαρμογής, εισήγαγε μια σειρά από τομές και καινοτομίες οι οποίες διαπνέονται στο σύνολό τους από την φιλοσοφία της παροχής της μέγιστης δυνατής ευελιξίας προς τις επιχειρήσεις και τους υποψήφιους επενδυτές.

Η ευελιξία αυτή εκφράζεται και υλοποιείται δια μέσου της εφαρμογής τριών αλληλένδετων και συμπληρωματικών ως προς το αποτέλεσμα δεσμών διατάξεων οι οποίες αφορούν:

- Τα πεδία εφαρμογής (επιλέξιμα επενδυτικά σχέδια) του νόμου και τις συνδυαστικές επιχειρηματικές δυνατότητες που παρέχονται.
- Τα παρεχόμενα οικονομικά κίνητρα και ενισχύσεις.
- Τις διαδικασίες εφαρμογής και την λειτουργικότητα του νόμου.

Α) Εύρος και ευελιξία των επιλέξιμων δραστηριοτήτων

Τα επιλέξιμα επενδυτικά σχέδια του νόμου και οι συνδυαστικές δυνατότητες που παρέχονται αντικατοπτρίζουν ίσως με τον καλύτερο τρόπο την φιλοσοφία πίσω από το σχεδιασμό των παρεχόμενων ενισχύσεων τα οποία δύναται να αποτελέσουν την βάση για την μεσο-μακροπρόθεσμη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την διεύρυνση ή μετασχηματισμό της τεχνολογικής και 'παραγωγικής' βάσης των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα:

- Αλλάζει επί της ουσίας το πνεύμα εφαρμογής του νόμου καθώς κινείται από επίπεδο επιλέξιμου κλάδου / φορέα της επένδυσης σε επίπεδο επιλέξιμου Επιχειρηματικού Σχεδίου (Ε/Σ) παρέχοντας έτσι ουσιαστικά κίνητρα για την καθετοποίηση της παραγωγής, την ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, την διεύρυνση και τον μετασχηματισμό της τεχνολογικής και παραγωγικής βάσης.
- Για παράδειγμα, μία αγροτική επιχείρηση μπορεί να υποστηριχθεί για την ανάπτυξη μεταποιητικών δραστηριοτήτων ή την παροχή τουριστικών υπηρεσιών, μία μεταποιητική για την ανάπτυξη παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών ή την παραγωγή ενέργειας, μία τουριστική επιχείρηση για επιχειρηματικά σχέδια προστασίας περιβάλλοντος και εξοικονόμησης ενέργειας κτλ.

- Επαναδιατυπώνονται και διευρύνονται οι «παραδοσιακές» επιλέξιμες επενδυτικές δραστηριότητες, καθώς και οι επιλέξιμες δαπάνες των κλάδων της πρωτογενούς παραγωγής, της μεταποίησης, του τουρισμού, της καινοτομίας και της υψηλής τεχνολογίας. Για παράδειγμα, μία φαρμακοβιομηχανία ή χημική βιομηχανία (μεταποίηση), έχει στην διάθεσή της την δυνατότητα επιλογής από ένα ευρύ φάσμα γενικής φύσεως ή ειδικευμένων επενδυτικών σχεδίων. Ενδεικτικά αναφέρονται:
 - Επενδυτικά σχέδια μεταποιητικού χαρακτήρα.
 - Επενδυτικά σχέδια εξοικονόμησης ενέργειας ή / και προστασίας του περιβάλλοντος.
 - Επενδυτικά σχέδια παραγωγής νέων προϊόντων, ή για την ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμό εργαστηρίων βιομηχανικής έρευνας.
 - Επενδυτικά σχέδια παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία και εμπορευματοποίησης πρωτοτύπων προϊόντων και υπηρεσιών.
 - Ολοκληρωμένα Πολυετή Επενδυτικά Σχέδια.
- Εισάγονται νέες θεματικές περιοχές προς ενίσχυση κυρίως από το χώρο των υπηρεσιών όπως τους χώρους της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών, των ευρυζωνικών δικτύων, των διαμετακομιστικών κέντρων, των logistics, των υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας και της καινοτομίας, επιλεγμένων εμπορικών δραστηριοτήτων, της ενέργειας και της εκμετάλλευσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των θεματικών πάρκων του τουρισμού υγείας και άλλα.
- Διευρύνονται και επαναπροσδιορίζονται οι ειδικές κατηγορίες επενδύσεων (Καινοτομία, Ενέργεια, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Υψηλή Τεχνολογία, Ποιότητα, Logistics, Περιβάλλον, Εναλλακτική Διαχείριση Αποβλήτων και Ολοκληρωμένα Πολυετή Επιχειρηματικά Σχέδια) για τις οποίες, για πρώτη φορά θεσμοθετούνται σαφή και συστηματικά κριτήρια αξιολόγησης και οριοθέτησης των σχεδίων αυτών.
- Επαναπροσδιορίζεται η έννοια της καινοτομίας και της υψηλής τεχνολογίας επί τη βάση όχι μόνο της τεχνολογικής αλλά και της επιχειρηματικής / επιχειρησιακής έννοιας.
- Εισάγεται η έννοια της συνέργιας και συνεργασίας τόσο σε επίπεδο Ε/Σ όσο και σε επίπεδο εταιριών καθώς διαμορφώνονται και ενθαρρύνονται συστήματα συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αθροιστικά και πολλαπλασιαστικά ενισχύουν το όφελος των επενδυτών και την ανταγωνιστικότητα της εθνικής οικονομίας. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Η δυνατότητα χρηματοδότησης επενδυτικών σχεδίων για την ίδρυση/ ή υποστήριξη διαμετακομιστικών κέντρων, εμπορευματικών σταθμών και κέντρων, τις αντίστοιχες απαραίτητες υποδομές αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης προϊόντων, τις εγκαταστάσεις στάθμευσης φορτηγών και άλλων βαρέων οχημάτων, καθώς και την αντίστοιχη υποστήριξη μέσω της παροχής υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας (Συνδυασμός μέχρι και πέντε επενδυτικών σχεδίων).
 - Η δυνατότητα Ε/Σ πρωτογενούς παραγωγής με τις αντίστοιχες απαραίτητες υποδομές αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης και τις υπηρεσίες logistics ή την διάθεση σε κεντρικές αγορές (συνδυάζονται τρία – πέντε επενδυτικά σχέδια).
 - Η δυνατότητα ταυτόχρονης υποβολής από μία επιχείρηση επενδυτικών σχεδίων για την παραγωγή προϊόντων, την εξοικονόμηση ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος.
- Ενθαρρύνεται ενεργά η σύναψη συμμαχιών και ο τεχνολογικός και επιχειρησιακός εκσυγχρονισμός και μετασχηματισμός της παραγωγικής βάσης των μεταποιητικών επιχειρήσεων με τον επαναπροσδιορισμό των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων τα οποία μεταξύ άλλων θέτουν ως επιλέξιμους στόχους: _____
- Την καθετοποίηση της παραγωγής, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων προϊόντων / υπηρεσιών ή συμπληρωματικών προϊόντων και υπηρεσιών.
 - Την παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχείρησης.
 - Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών από την σύμπραξη μη ομοειδών επιχειρήσεων (κατά προτίμηση από διαφορετικούς κλάδους) με στόχο την παραγωγή σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων προϊόντων ή υπηρεσιών των επιχειρήσεων αυτών .

Η υφαντουργία για παράδειγμα θα μπορούσε να εκμεταλλευτεί τις δυνατότητες αυτές για την παραγωγή προϊόντων υψηλής τεχνολογίας ή για την παραγωγή υλικών για κατασκευαστικές και δομικές χρήσεις.

B) Ευελιξία ως προς τα παρεχόμενα κίνητρα, ενισχύσεις και την εφαρμογή του νόμου.

Σε υποστήριξη των αναφέρω αναφερόμενων δραστηριοτήτων και δυνατοτήτων εισάγεται μία σειρά από καινοτομίες ως προς τα παρεχόμενα κίνητρα και ενισχύσεις με σημαντικότερα:

- Καταργείται η διάκριση ανάμεσα σε νέες και παλαιές επιχειρήσεις και η διαφοροποίηση παροχής κινήτρων και επιχορηγήσεων με βάση τη διάκριση αυτή.
- Εισάγεται η θέσπιση δυνατότητας εναλλακτικής χρησιμοποίησης των διαθέσιμων κινήτρων από όλους ανεξαιρέτως τους υποψήφιους φορείς ανεξαρτήτως χρονολογίας έναρξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους.
- Αναμορφώνονται και ισχυροποιούνται τα ισχύοντα κίνητρα (άμεση επιχορήγηση, φορολογική απαλλαγή) και θεσπίζεται το κίνητρο της επιδότησης απασχόλησης:
 - Καθορίζεται ως μέγιστο δυνατό ύψος δημόσιας επιχορήγησης και επιδότησης το 55%, με την πλήρη αξιοποίηση των περιθωρίων ενισχύσεων του ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2000-2006, της εκμετάλλευσης της δυνατότητας παροχής πρόσθετης ενίσχυσης από 5% - 15% ανά νομό για τις ΜΜΕ και της δυνατότητας παροχής πρόσθετης ενίσχυσης 5% νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σε Β.Ε.Π.Ε..
 - Θεσμοθετείται το κίνητρο επιδότησης της απασχόλησης το οποίο στοχεύει να αυξήσει το ενδιαφέρον για επενδύσεις εντάσεως εργασίας.
 - Καταργείται η επιδότηση των τόκων και ταυτόχρονα αυξάνεται το όριο φορολογικής απαλλαγής μέχρι του ποσοστού του 100% για την πλειονότητα των επιχειρηματικών σχεδίων. Η αύξηση είναι ιδιαίτερα σημαντική για επενδύσεις στις περιοχές της Β' και Γ' ζώνης όπου η απαλλαγή φτάνει το 100%.
 - Μειώνεται το ποσοστό της Ίδιας Συμμετοχής, από 40% που ισχύει σήμερα, στο 25% του επενδυτικού σχεδίου. Με τον τρόπο αυτόν, ενισχύονται κυρίως νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και φιλόδοξα επενδυτικά σχέδια, από νέους ανθρώπους, με χαμηλότερη δυνατότητα διάθεσης κεφαλαίων.
 - Παρέχεται η δυνατότητα χρήσης και ένταξης των κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών (Venture Capital) στις διατάξεις του νέου Αν. Νόμου δια της επικαιροποίησης των διατάξεων του νόμου Ν. 2367/1995.

Επίσης, για την καλύτερη εφαρμογή και την λειτουργικότητα του νόμου :

- Μειώνεται ο απαιτούμενος χρόνος για την έγκριση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου, σε δύο μήνες από την ημερομηνία της υποβολή του.
- Επανασχεδιάζονται και εμπλουτίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης. Με τα νέα κριτήρια αξιολογούνται τόσο ο φορέας της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όσο και η βιωσιμότητα της επένδυσης, τα οικονομοτεχνικά στοιχεία της επένδυσης, η συμβολή της επένδυσης στους

στόχους του αναπτυξιακού νόμου, καθώς και ειδικά κριτήρια ανά τομέα δραστηριότητας.

- Θεσμοθετούνται για πρώτη φορά για δεδομένα Ελληνικού Επενδυτικού νόμου σαφή κριτήρια αξιολόγησης και βαθμολόγησης Ε/Σ καινοτομίας, υψηλής τεχνολογίας κτλ. τα οποία καλύπτουν όλες τις διαστάσεις των εγχειρημάτων αυτών.
- Επιταχύνεται η καταβολή των προβλεπόμενων ενισχύσεων στους δικαιούχους. Για την περίπτωση των κεφαλαιακών επιχορηγήσεων, παρέχεται, εναλλακτικά, η δυνατότητα είτε της καταβολής του 50% της επιχορήγησης μετά την υλοποίηση του 50% της επένδυσης, είτε η δυνατότητα εφάπαξ προκαταβολής του 30% της προβλεπόμενης επιχορήγησης με την προσκόμιση ισόποσης τραπεζικής εγγυητικής επιστολής.
- Υπήρξε μέριμνα οι προτεινόμενες διατάξεις του νέου αναπτυξιακού νόμου να είναι συμβατές, εναρμονισμένες ή / και συμπληρωματικές των προγραμμάτων που ενισχύονται μέσω του Γ' Κ.Π.Σ. Για παράδειγμα αναφέρονται το πρόγραμμα «Επιχειρείτε Ηλεκτρονικά» της Κ.Τ.Π. και το πρόγραμμα «Ηρώνας» της Γ.Γ.Ε.Τ. που μπορούν να καλύψουν συμπληρωματικές ή και λειτουργικές δαπάνες των επιχειρηματικών σχεδίων.

Η συμβολή των μηχανικών στον Αναπτυξιακό Νόμο.

Ολοκληρώνοντας την συνοπτική παρουσίαση των κυριότερων στοιχείων του νέου αναπτυξιακού νόμου, είναι αναγκαίο να τονισθεί ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου (άρθρο 7) οι αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων συνολικού προϋπολογισμού άνω των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) Ευρώ είναι υποχρεωτικό να υπογράφονται και από **μηχανικό**, εξειδικευμένο στο κύριο αντικείμενο της επένδυσης, μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Αιτήσεις υπαγωγής που δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο.

Το σημείο αυτό εμμέσως πλην σαφώς υποδεικνύει ότι ο νομοθέτης αναγνωρίζει ότι η συμμετοχή έμπειρων και κατάλληλα εκπαιδευμένων μηχανικών εντός των τάξεων του στελεχιακού δυναμικού των επιχειρήσεων ή ως εξωτερικών συνεργατών αποτελεί απαραίτητη και βασική προϋπόθεση όχι μόνο για τον σχεδιασμό αλλά και για την ορθή και έγκαιρη εκτέλεση ευμεγεθών και πολύπλοκων Επιχειρηματικών Σχεδίων.

Με δεδομένο ότι η συντριπτική πλειοψηφία των Ε/Σ του νέου αναπτυξιακού νόμου αποτελούνται ή εμπεριέχουν τεχνολογικό πυρήνα, είναι ουσιώδης προϋπόθεση για τις επιχειρήσεις να απασχολούν είτε ως στελέχη είτε ως εξωτερικούς συνεργάτες, επί σταθερής όμως βάσης συνεργασίας, έμπειρους και επαρκώς εκπαιδευμένους μηχανικούς.

Από την μέχρι στιγμής συσσωρευμένη εμπειρία υποβολής, αξιολόγησης και ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων προκύπτει ότι η καλή συνέργια μηχανικών και άλλων ειδικοτήτων (νομικών και οικονομολόγων) κατά την σύνταξη και υλοποίησης Ε/Σ, οδηγεί σε Ε/Σ τα οποία κατά κανόνα:

- Αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της τεχνολογικής, παραγωγικής ή αναπτυξιακής πολιτικής του φορέα που τα υποβάλλει.
- «Κινούνται» εντός των οικονομικών και επιχειρησιακών δυνατοτήτων του φορέα που τα υποβάλλει.
- Είναι τεχνολογικά και οικονομικοτεχνικά ισορροπημένα και καλώς στοχευόμενα το οποίο μεταφράζεται σε γρήγορη αξιολόγηση και ομαλή εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου χωρίς την ανάγκη χρονοβόρων και κοστοβόρων αιτημάτων τροποποίησης.
- Δεν δημιουργούν προβλήματα ελέγχου και πιστοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και δαπανών με συνέπεια που συμβάλλει στην εξασφάλιση ομαλών χρηματορροών καθ' όλη την διάρκεια υλοποίησης του έργου.
- Αποτελούν ουσιαστικό μέσω στήριξης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Οι ίδιες παρατηρήσεις ισχύουν και για Ε/Σ με προϋπολογισμό μικρότερο των 250.000 Ευρώ τα οποία συνήθως υποβάλλονται από Μικρομεσαίες και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις. Λόγω του περιορισμένου μεγέθους και δυνατοτήτων των επιχειρήσεων αυτών, ο ρόλος του μηχανικού στο σχεδιασμό και εκτέλεση ενός Ε/Σ είναι εμφανές ότι αποκτά ακόμα μεγαλύτερη βαρύτητα.

Τέλος, ολοκληρώνοντας την σύντομη αυτή παρουσίαση για τις σημαντικότερες τομές του νέου αναπτυξιακού νόμου, πρέπει να αναφερθεί ότι ο νόμος αυτός δεν αποτελεί μία αποσπασματική πράξη για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την στήριξη καινοτόμων επιχειρηματικών σχεδίων αλλά εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο παρεμβάσεων το οποίο, μεταξύ άλλων περιλαμβάνει το νέο απλοποιημένο σύστημα αδειοδοτήσεων των μεταποιητικών επιχειρήσεων (Ν. 3325/2005), τα νομοσχέδια του ενεργειακού τομέα, το νέο σύστημα μείωσης της φορολογικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων και τον προγραμματισμένο για το 2006 εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό με ένα και μόνο στόχο:

Την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ενθάρρυνση και υποστήριξη του Έλληνα επιχειρηματία και της Ελληνικής Επιχειρηματικότητας. Οι Έλληνες Μηχανικοί έχουν και μπορούν να επιτελέσουν σημαντικό ρόλο σε αυτή την προσπάθεια.